

SPREEK MET LIEFTINCK en het komt in orde

De regering heeft tot iets nieuws besloten, n.l. het opzetten van een afbetalingszaak. Ik weet niet, of dit heugelijke feit gepaard gaat met het zenden van bloemen, drinken van champagne en de ondernemers succes wensen met hun nieuwe zaak. Ook weet ik niet, hoe de concurrenten van de nieuwe firma hierop zullen reageren; maar dat is allemaal voor ons, arbeiders, van geen belang. Wel van belang is alleen dat de afbetaling in orde komt in orde!

onder het motto: Spreek met Lieftinck en 't komt in orde!

Aan cliëntèle zal het wel niet ontbreken. Enne... zal deze afbetaling er uitzien, zoals dat met de oude bekende zaken het geval was? Moet het gekochte eerst voor 100% betaald zijn, voor dat het als eigendom van de koper beschouwd mag worden? Zo ja, dan...

Tussen Regge en Dinkel (Vervolg van pag. 5)

Brief 4. Afschrift van een schrijven der Bedrijfsunie gericht aan de hoofdbesturen, gedateerd 6 September 1945:

"Hierbij zenden wij U afschrift van 'n telegram, dat werd verzonden naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

Tussen Regge en Dinkel

Hebben wij tot op heden min of meer regelmatig een overzicht gegeven van de strijd der Twentse arbeiders voor hun levensonderhoud tegen hun onmiddellijke belagers, de Twentse textielbaronnen, ditmaal vragen wij ruimte en aandacht voor een ander minstens even groot, zo niet groter, gevaar, de strijd tegen de z.g. „witte pest“ of wel tuberculose.

De textielarbeider wordt uitgebuit tot op zijn gebeente. Dag aan dag verricht hij zijn zenuwslappende arbeid. Met een schamel weekloonje keert hij aan het einde van zijn werkweek huiswaarts. Een weekloonje, zo schamel, dat moeder de vrouw zelfs het toegevoegde op de bonnen niet kan kopen en zelfs daarvan nog moet verkopen om weer iets anders te kunnen kopen. De ondervoeding van de afgelopen oorlogsjaren zijn de meesten nog niet te boven. Nu krijgt men nog niet genoeg, omdat vader niet voldoende verdient. Gevolg, nog verdergaande ondervoeding in de meeste gezinnen. En tegelijk met deze voortschrijdende ondervoeding en verzwakking sluip al weer een andere, nog vreselijker vijand nader. Een der grootste vijanden van ondervoede arbeidersgezinnen: de tuberculose.

Volgens statistische gegevens bedroeg het sterftecijfer voor Overijssel in 1939 iets meer dan 4.3. Het rijksgemiddelde bedroeg toen 4.1. In 1940 steeg dit tot 4.6, in 1941 gevolgd door een stijging tot 5.6. In 1943 bedroeg dit getal 6; in 1944 liep dit nog steeds op tot 7.4, terwijl volgens de doktoren dit cijfer in 1945 zeker als met 100% gestegen moet worden beschouwd. En men kan er zeker van zijn, dat wanneer hier niet zeer spoedig wordt ingegrepen, dit cijfer nog in onstelender mate omhoog zal gaan. Vooral ook de open longtuberculose baart den doktoren zorg. Bij alle moeilijkheden en bij alle strijd, waarvoor het textielproletariaat zich geplaatst ziet, komt nu ook nog deze gesel der mensheid. Kortgeleden kwamen wij nog in zulk een gezin. Vader pas gestorven (t.b.c.); oudste zoon en een der dochters in een sanatorium; de opvolgende dochter in een opkamtje met t.b.c.; de jongste, nog schoolgaand, eveneens een teer poppetje, kennelijk ook een t.b.c.-patiënte en de moeder mager, moe en afgesloofd. We kunnen ons voorstellen, dat dergelijke huismoeders, die jarenlang hebben gestreden voor het onderhoud en de geestkracht van hun gezin, nu, afgebeeld en afgesloofd, uiteindelijk dit leven moe dreigen te gaan worden.

Daarom dient hier op korte termijn te worden ingegrepen en de eis van een betere t.b.c.-verzorging te worden gesteld. De bestaande sanatoria dienen te worden uitgebreid en nieuwe moeten worden bijgebouwd. Niet de arbeiders en arbeiderskinderen laten krepen in tentjes en duffe opkamtjes, omdat het slechts proletariërs zijn. De moderne t.b.c. behandeling is een geheel andere dan die van jaren geleden. Een modern sanatorium is een ziekenhuis, waar tal van operaties worden verricht. Operaties, die in de meeste gevallen, volgens de doktoren, tot behoorlijke resultaten leiden; maar welke methode tevens tot gevolg heeft, dat de duur der verpleging aanzienlijk wordt verlengd en er dus meer verpleegruimte nodig is. Ook zal men er veel meer toe over moeten gaan op de scholen, fabrieken, werkplaatsen en kantoren massale doorlichting toe te passen, zodat men het kwaad bij de wortel zal kunnen aantasten.

Gaan we nu weer over tot een ander hoofdstuk van de strijd en komen we als vanzelfsprekend weer op het terrein van de onvolprezen D.U.W. Nog steeds heerst er de grootste ontevredenheid onder deze categorie van arbeiders, een ontevredenheid, die met het nader komen van de winter groeiende is. Het is waar, dat ze nu gratis en overdekt vervoer van en naar het werk hebben. Doch het is er dan ook naar. Bij het zien van dit „vervoer“ krijg je de idee van ten tijde der beruchte razia's te leven. In wagens van plm. 8 M2 oppervlakte zitten zo'n 50 tot 55 arbeiders opgestampt. Met recht kan men dus spreken: als haringen in een ton. De lonen zijn werkverschaffingslonen en toch lezen we b.v. op blad-

zijde 19 van het door militair gezag uitgegeven boekje „Nieuwe Arbeidsverhoudingen“: „een werkverschaffingsgedachte“; „voor volwaardige arbeid een vol loon“ en „De dienst tot uitvoering van werk“, die de werkloosheid en de steunverlening voor de toekomst van ons volk als een de volkskracht rakend euvel blijvend wil ontwijken, wil ook breken met de werkverschaffingsgedachte en dus ook met het loonbeginsel, dat het loon voor de arbeiders bij zulke werken lager wil houden dan dat in het vrije bedrijf.“

Maar hoe rijmen we dan daarmede het feit, dat terwijl de lonen van de textielarbeiders al abominabel slecht zijn, deze van de D.U.W.-arbeiders nog slechter zijn? Dat de lonen van de D.U.W.-arbeiders slechts 65 cent per uur zijn en regelingen met 45 cent per uur worden betaald. Dat ingaande 19 November in verband met het licht 46 uur per week werd gewerkt en de arbeiders ook slechts 46 uur betaald kregen. Hoe men dit noemen wil, blijft ons gelijk, D.U.W., Wederopbouw of wat dan ook. Wij noemen het werkverschaffing en werkverschaffing met bijna dezelfde uitbuitingsmethodes als die van de beruchte Heide Maatschappij van voor de oorlog. En dan verwondert men er zich nog over, dat er onder de arbeiders nog zo'n grote „werkschuheid“ bestaat.

Het Enschedese „moor-parlement“ is ook in eerste vergadering bijeen geweest. Direct bij de opening werd door de C.P.N. naar voren gebracht, dat aan de democratie in Enschede niet was voldaan. Voor de oorlog was de C.P. fractie n.l. 3 man sterk en deze is nu steeds dezelfde gebleven, terwijl in andere plaatsen de C.P. fracties overal zijn vergroot. Ja, ja, het is wat met die democratie. Nu deugt deze niet, maar als er met de groeiende invloed van de C.P. rekening was gehouden en ook hier de C.P. fractie was vergroot, dan zou die democratie je ware zijn geweest. Waarmede we maar willen zeggen, dat die democratie veel gelijkenis vertoont met een stuk was. Ieder kan het kneden naar zijn model en naar zijn idee. We hebben bij deze eerste vergadering ook nog een merkwaardig eenheidsfront mede gemaakt. Door de C.P. werd eef motie ingediend, aandringerende op spoedige verkiezingen. Deze motie werd in stemming gebracht en verworpen, met de stemmen van de C.P. en... de christelijke raadsfractie voor. Een zeer wonderlijke vertoning en we vragen ons af, mankeert er nu wat aan de C.P.N. of aan de Trouwmensen of mankeert er aan beiden wat?

GELEIDE ECONOMIE.

In bovengenoemde vergadering zeide Blokzijl: „Er moet overgegaan worden tot nationalisatie van de bedrijven, een productie volgens de behoeften en een herziening van de sociale wetgeving“.

Ja, en ook tot een herziening van een bekende arbeidersleuze. Die moet dan worden: „Proletariërs aller landen, wordt Staats-slaven!“

Het ligt in het voornemen van redactie en administratie, om binnenkort een flink opgezette actie te beginnen voor het vergroten van ons lezers-tal. Zo af en toe komt er van onze lezers wel eens een briefje, waarin zij hun mening over onze krant zeggen. De redactie stelt het op prijs veel meer van zulke brieven te ontvangen. Hierin omschrijven men zijn critiek kort maar duidelijk; men hoeft ons, als dat nodig is, niet te sparen. Daarnaast hopen wij ook op voorstellen van onze lezers, die kunnen helpen het lezers-tal op te voeren.

Onder de leuze „Verduhbelen“ willen we een vergroting onzer opslag nastreven van 100%.

Zendt ons uw critiek en uw voorstellen voor deze actie. Stelt het niet uit. Direct na uitwerking van ingekomen voorstellen, steken we van wal.

Redactie en Administratie.

MET DE RUG TEGEN DE MUUR

(Vervolg van pagina 5)

ging, de arbeiders in onderwerping aan het kapitaal „georganiseerd“ worden, steeds duidelijker een onderdeel van het verslavings-systeem van het zich in staat centraal organiserende en concentrerende kapitaal.

De tactiek van de „verbeterde“ vakbonden, dat werd verzonnen naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

De tactiek van het optreden als bedrijf eenheid door de arbeiders zelf, is de juiste tactiek, als zij consequent wordt toegepast. Niet alleen voor het uitbreken van het verzet, maar vooral voor de vorming van een massaal strijdfrent. Arbeiders strijd moet, van onder op georganiseerd, om zich heen grijpen, of het eindigt in de nederlaag tegen het sterke kapitaal.

Zoals door een arbeider in het Rotterdamse havenconflict (dat nog altijd voortduurt, al wordt er ook gewerkt) gezeurd werd: Wij staan met de rug tegen de muur! Dat is de positie van de gehele Nederlandse arbeidersklasse. Met de rug tegen de muur!

De tactiek van het zelfstrijden en organiseren der actie, op de grondslag van het bedrijf, is een tactiek, die de arbeiders nood geleerd hebben en nog leren. Maar de nood leert meer! Zij leert ons, ook volgende stap te doen: het organiseren van de eenheid met de kameraden van andere bedrijven, het georganiseerde optreden in de arbeiderswijken door de stakende arbeiders zelf:

DE VORMING VAN EEN UITGEBREID KLASSEFRONT!

Over de consequenties van de strijd tactiek in de bedrijven, moeten wij allen ons gedachten laten gaan, het moet in de discussies in de bedrijven en vergaderingen aan de orde gesteld worden. Niet alleen als algemene tactiek, maar ook in bijzonderheden, als eef vechttechniek der bedrijfsarbeiders, moet het van alle kanten worden behandeld. En in de bedrijven moeten de klassebewuste arbeiders de vraag voorleggen en beantwoorden:

Hoe kunnen wij in dit bedrijf als eenheid strijden en zelf die strijd naar onze kameraden in de andere bedrijven, en enige bondgenoten die strijdende arbeiders hebben, verder brengen? Wij moeten daarop antwoorden kunnen. Wij staan als arbeiders met de rug tegen de muur!

Wij moeten daarop antwoorden kunnen. Wij staan als arbeiders met de rug tegen de muur!

ELK WAT WILS?

De voorlopige E.V.C.-voorzitter Blokzijl had, volgens krantenverslagen, in de Riviera-hal te Rotterdam gezegd, dat over de fusie van N.V.V. E.V.C. niet door hem en Kupers, maar door arbeiders in de bedrijven zou worden beslist. Gevolg: de vergadering luichte, maar de Kupers waren kwaad en schorsten de onderhandelingen.

Nu deelt, volgens „De Waarheid“, Blokzijl mede dat in dat verslag het woordje „tevens“ vervuld is. Dus zal er beslist worden door hem en Kupers „tevens“ door de arbeiders. Wie moet er juichen en wie moet er kwaad worden?

2 December 1945

Prijs 20 cent

3e Jaargang - No. 51

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Adm.: Uitgeverij „De Vlam“ - Amsterdam

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres red. en adm. Utrechtsestraat 44
Postgiro 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam“ - Amsterdam

HET KAPITAAL „STRAFT“

terwijl in Amsterdam de bussen rampeerden voor de collecte „Nederland helpt Indië“, terwijl in de bioscoopzalen het publiek luisterde naar een toespraak van prins Bernhard, waarin hij een beroep deed op de portemonnaie van het Nederlandse „Volk“ om het uitgeplunderde Indië te helpen, lagen tussen de brandende minhopen van het dorp Bekassi de verbolde lijken der Indonesiërs. Stierven zij, de uit de vlammenzee te ontkomen, hadden gepoogd, buiten het brandende dorp, ermden aangeschoten vrouwen en kinderen in het stof onder de gloeiende hitte in de zon, of kropen naar een schaduw-ek om daar te kunnen sterven.

De kranten hebben de „straf-expeditie“ gemeld, wij vinden de bijzonderheden te algemeen, omdat, wat ongetwijfeld iedere arbeider gelezen moet hebben, te herhalen. Wij willen alleen constateren, dat gemiddeld wordt in Indonesië!

De minister van Oorlog doet een „dringend beroep“ op de jonge mannen, die zich als oorlogsvrijwilliger hebben laten inschrijven en waarvan „zeer velen“ aan hun oproep zich alsnog te melden, geen gevolg gegeven hebben, omdat het noodzakelijk is, „nog sterker contingenten naar Indië te zenden“. De minister is er van overtuigd, dat het „noch de bedoeling is der Nederlandse bevolking, noch der oorlogsvrijwilligers, om in dit moeilijke tijdsgewricht voor ons vaderland verstek te laten gaan... Het gaat om de eer en de toekomst van Nederland en Indië beide.“

Ze komen dus niet, de jonge mannen, die zich aangemeld hadden, „om het arme, schone Indonesië te verlossen van het Japanse fascisme.“

Ze komen niet, excellentie, want het Japanse fascisme is nu de bondgenoot van de Nederlandse en Engelse troepen in de uitmoording van de Indonesische bevolking! En zo hadden deze jonge mannen, die dag aan dag vanuit Londen en na de „bevrijding“ door alle propaganda-bureaux aan „hun plicht“ werden herinnerd, die vol werden gegoten met frases, het niet bedoeld! Duizenden arbeidersjongens, die half verhoongerd en verpauperd langs de straat zwierven, meldten zich om het Japanse fascisme te verslaan... in dienst van de „democratie“, waaraan ze toen nog hebben het meerdere keren in onze

kranten geschreven: het heersersdom is niet verschillend van karakter, het ene is niet beter dan het andere, het „democratische“ is niet anders dan het fascistische, de OMSTANDIGHEDEN zijn anders. Wat het Duitse fascisme aan bandietenstreken deed, is het „democratische“ bezig voor te bereiden. Wat het nazidom ondernam, zullen de anderen doen, zodra hun machtspositie in gevaar komt. En ze doen het! Nu tegenover koloniale slaven, die in verzet komen, morgen tegen hun „eigen“ slaven, de arbeiders, als dezen de langzame hongerdood, de onderdrukking eindelijk moe geworden zijn. Zonder scrupules zullen ze hun moordwapens richten op diegenen, die aan hun parasietenbestaan een einde zullen willen maken.

De minister van Oorlog doet een „dringend beroep“ op de jonge mannen, die zich als oorlogsvrijwilliger hebben laten inschrijven en waarvan „zeer velen“ aan hun oproep zich alsnog te melden, geen gevolg gegeven hebben, omdat het noodzakelijk is, „nog sterker contingenten naar Indië te zenden“. De minister is er van overtuigd, dat het „noch de bedoeling is der Nederlandse bevolking, noch der oorlogsvrijwilligers, om in dit moeilijke tijdsgewricht voor ons vaderland verstek te laten gaan... Het gaat om de eer en de toekomst van Nederland en Indië beide.“

Ze komen dus niet, de jonge mannen, die zich aangemeld hadden, „om het arme, schone Indonesië te verlossen van het Japanse fascisme.“

Ze komen niet, excellentie, want het Japanse fascisme is nu de bondgenoot van de Nederlandse en Engelse troepen in de uitmoording van de Indonesische bevolking! En zo hadden deze jonge mannen, die dag aan dag vanuit Londen en na de „bevrijding“ door alle propaganda-bureaux aan „hun plicht“ werden herinnerd, die vol werden gegoten met frases, het niet bedoeld! Duizenden arbeidersjongens, die half verhoongerd en verpauperd langs de straat zwierven, meldten zich om het Japanse fascisme te verslaan... in dienst van de „democratie“, waaraan ze toen nog hebben het meerdere keren in onze

geloofden. Niet echter in dienst van een „strafexpeditie“ tegen de Indonesische bevolking.

Want herinner u, wat ons vanuit Londen werd aanbevolen, zelfs door koninklijke mond: staking, sabotage, zelfs moord op den bezetter! Als zedelijke en morele, als „VADERLANDSE“ plicht! Tóén waren de Duitsers bezetters, nu de Engelsen en de Nederlanders!

TOEN moordden de Duitsers, NU de Engelsen en Nederlanders, als voorbereiding voor de hernieuwde plundering, die dank zij het verzet in Indonesië nog niet geschieden kon. Maar die driehonderd jaar lang al geschied is.

Er kan niet zo gelogen worden, dat één arbeider gelooft, dat hier een strijd bezig is voor recht en vrijheid. En er moet ANDERS gelogen worden dan tot nu toe, om enige verdwaasden aan de moord-peletons te kunnen toevoegen, tenminste vrijwillig.

De nieuwe lichten, die straks opgeroepen worden, om hun „dienstplicht“ te vervullen, zullen een korte opleiding ontvangen en naar Indië worden uitgezonden. Als de arbeidersklasse van Nederland het toestaat!

De moord in Indië zal voortgezet worden en zich vertienvoudigen, als de arbeidersklasse van Europa het toestaat!

Als de kunstmatige scheiding, die de heersende klasse ons van kind af aan heeft ingepompt, in onze hoofden en harten blijft bestaan.

Als wij het lot van de Indonesische werkende bevolking niet zullen weten en voelen als ONS lot.

Als ons voorstellingsvermogen zo beperkt blijft, dat wij alleen de onderdrukking en moord weten, als ze onder onze ogen gebeurt, als wijzelf of onze naasten het slachtoffer zijn.

Wij weten, dat een oproep aan alle arbeiders, gedaan door een kleine groep, een bond, een partij, niet baat.

Maar wij geven den Nederlanders arbeiders ter overdenking: Is het niet noodzakelijk, dat WIJ, de arbeiders van Nederland, wij, die niet opgekomen zijn tegen alles, wat er in Indonesië al eeuwenlang gebeurt, ons verzetten tegen het optreden van ONZE meesters in Indonesië?

(Vervolg op pag. 2)

SPREEK MET LIEFTINCK en het komt in orde

De regering heeft tot iets nieuws besloten, n.l. het opzetten van een afbetalingszaak. Ik weet niet, of dit heugelijke feit gepaard gaat met het zenden van bloemen, drinken van champagne en de ondernemers succes wensen met hun nieuwe zaak. Ook weet ik niet, hoe de concurrenten van de nieuwe firma hierop zullen reageren; maar dat is allemaal voor ons, arbeiders, van geen belang. Wel

onder het motto: Spreek met Lieftinck en 't komt in orde!)

Aan cliëntèle zal het wel niet ontbreken. Enne... zal deze afbetaling er uitzien, zoals dat met de oude bekende zaken het geval was? Moet het gekochte eerst voor 100% betaald zijn, voor dat het als eigendom van de koper beschouwd mag worden? Zo ja,

Tussen Regge en Dinkel (Vervolg van pag. 5)

Brief 4. Afschrift van een schrijven der Bedrijfsunie gericht aan de hoofdbesturen, gedateerd 6 September 1945:

„Hierbij zenden wij U afschrift van 'n telegram, dat werd verzonden naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

OVER STRIJDTAKTIK EN STRIJDOORGANISATIE

In het artikel „Met de rug tegen de muur“, in het vorige nummer, schreven wij dat de arbeiders in de bedrijven stonden voor de beantwoording van de vraag: Hoe kunnen wij in het bedrijf ons tot een strijd-eenheid vormen en zelf onze strijd uitbreiden naar de arbeiders van de andere bedrijven, om zodoende een breed front te krijgen tegenover het machtige kapitaal?

Het is nodig dat wij, arbeiders, algemeen begrijpen, dat de eenheid, die we in ons eigen bedrijf bereiken, het samen bespreken en besluiten van de elken aan den ondernemer gesteld worden, het kiezen van een eigen leiding, slechts de eerste stap is om werkelijk krachtig op te treden. Als enkel bedrijfspersoneel, hoe eensgezind en taai we de actie ook voeren, staan we tegenover de gehele macht van het kapitaal. Daarom is de tweede stap, waarop het vooral aankomt, het uitbreiden van onze strijdeenheid tot de personen van de andere bedrijven. De eerste stap, de eenheid in het enkele bedrijf, is het verbinden van onze krachten als afzonderlijke arbeiders tot een aaneengesloten geheel. Dat gaat van arbeider tot arbeider. Het groepeerd zich om die kameraden in het bedrijf, die onder hun medearbeiders een zeker vertrouwen hebben verworven, die blijken hebben gegeven van inzicht, initiatief en strijdwill, die duidelijk kunnen uitspreken wat er aan verlangen en eisen onder het personeel leeft en die een weg kunnen aanwijzen voor het gezamenlijke optreden. De mogelijkheid daartoe schept het kapitaal zelf, doordat het de arbeiders in de bedrijven samenbrengt, waar zij door hun samen-arbeiden en het samen-ondergaan van uitbuiting en druk, besef krijgen van hun lotsverbondenheid en van de noodzaak en de mogelijkheid van eensgezind optreden.

Die beginnende eenheid is de eerste stap. Dat wat in het enkele bedrijf gebeurt, het dringende beroep op solidariteit van arbeider tot arbeider, moet nu door de gehele in actie zijnde groep worden gedaan tot de arbeiders van de andere bedrijven. Er moet bekeken worden, welke bedrijven daarvoor allereerst in aanmerking komen, hoe met die bedrijfsarbeiders het contact kan worden verkregen, wat er tot hen gezegd kan worden, op welke manier en door wie. Het komt er op aan, dat die arbeiders van de andere bedrijven goed aan het verstand gebracht wordt, dat ze niet maar te maken hebben met een algemene oproep tot solidariteit, zoals ze er al zo véél krijgen, maar dat ze te maken hebben met een in gevecht zijnde arbeidersgroep, die een direct beroep doet op hun meestrijden. Ze moeten die arbeiders zelf voor zich zien, van henzelf de grieven horen die ook hun grieven zijn, hun eisen, die ook bij hen leven, hun beroep om hen niet tegenover het machtige en met de vuilste middelen strijdende kapitaal alleen te laten staan.

HET KAPITAAL STRAFT

(Vervolg van pag. 1)

Hebben wij niet een machtig wapen in onze handen? Is het kapitaal niet van ons afhankelijk, van ons werk? Komen wij niet iedere dag samen in de bedrijven, om voor onze meesters winst en macht voort te brengen met het werk onzer handen? Kunnen wij niet weigeren, **WEIGEREN**, aan de opbouw van hun macht nog een ogenblik te besteden, nog een duizendste van onze werkkraacht te geven, als de bezetting uit Indonesië niet verdwijnt?

Wij kunnen het, als we willen. Als wij erkennen, dat het lot van onze Indonesische broeders is: **ONS LOT!** Hun opstand, de onzal! Hun bloed, dat van ons!

Dat is het sterkste beroep op het gevoel van lotsgemeenschap en solidariteit dat op hen gedaan kan worden. En voor het bereiken van hun meestrijders is het nodig, dat het op de sterkste manier geschiedt, massaal.

Tegenover het staken van een enkel personeel, dat afwacht of de ondernemer zal toegeven, heeft het kapitaal genoeg middelen om het verzet te breken. We hebben er al meer dan genoeg van gezien. Maar tegen het zelf in contact treden van de stakende arbeiders met de arbeiders van andere bedrijven, heeft het kapitaal geen deugdelijk middel, tenzij het direct naar het middel grijpt van de openlijke fascistische terreur. Het kan het contact maken door de arbeiders verbieden dat de stakers in de andere bedrijven doordringen, het kan de poorten van die bedrijven door politie laten afzetten en de stakers op een afstand houden. De arbeiders moeten hierop voorbereid zijn en zich op geen enkele manier tot enig geweldadig verzet laten provoceren. Als de politie zegt op 100 meter afstand te blijven, blijven ze op 100 meter, als ze verder wil hebben, gaan ze verder terug. Maar de arbeiders van het afgezette bedrijf moeten goed weten, dat ze onder politiefazetting werken. Dat ze door het kapitaal tegen hun in strijd zijnde kameraden „beschermd“ worden.

Hierdoor brengt het kapitaal, noodgedwongen, de arbeiders van het nog werkende bedrijf voor de keuze, een besluit te nemen: Onder bescherming der politie tegen hun strijdende kameraden te werken, of direct te eisen dat minstens die „bescherming“ verdwijnt.

Wie zich beperkt tot het zeggen, dat het strijdfront dus uitgebreid moet worden, zal onder zijn mede-arbeiders wel niet veel tegenspraak ontmoeten, maar hij trapt een open deur in. Wat erbij gezegd moet worden is, dat het niet kan op de manier die velen zich voorstellen, n.l. door oproepen en maatregelen van een vakbondsleiding. Ook niet van een leiding der E.V.C. Al zou die zich met de grootste bekwamheid en strijdwill op deze taak werpen, zij kan de arbeiders van de andere bedrijven niet tot de strijd commanderen, zij heeft geen vat op de massa der arbeiders in die bedrijven. Die arbeiders zijn voor een gedeelte in andere vakcentrales georganiseerd, een groot gedeelte is vaak helemaal niet georganiseerd. Blijkens de ervaring is het vaak nog de vraag, of de eigen leden de parolen van hun vakbondsleiding wel zullen volgen. Maar de leden van andere organisaties volgen die meestal niet, en ook de ongeorganiseerden blijven meestal koel staan tegenover een hun vreemde leiding en haar oproep tot strijd. En zelfs in de enkele gevallen waarin dit wel enig gevolg heeft, is er van een sterke eenheid, een sterk en zich uitbreidend strijdfront, geen sprake. De arbeiders hebben dan hun volgzzaamheid achter de ene leiding, verward voor de volgzzaamheid achter een andere leiding, meestal tijdelijk, en bij de eerste tegenslag valt hun strijdformatie uiteen.

Geen enkele leiding, zelfs de beste van de wereld, kan het zelfoptreden der arbeiders vervangen.

Het is juist de taak van een leiding als die van de E.V.C., om de leden van haar organisaties en in het algemeen alle arbeiders, dit zo duidelijk te maken als ze maar kan. De organisatorische verbindingsdraden van een E.V.C. moeten betekenen, dat ze het zelfoptreden van in actie komende arbeiders vergemakkelijken, dat ze de weg aanwijzen, waarlangs het massale contact met de arbeiders van de andere bedrijven kan tot stand komen. In de E.V.C. zijn zo goed als alle arbeiders met strijdervaring, scholing en klassebewustzijn georganiseerd. Zij zijn daardoor de als van nature aangewezen elementen, waaromheen zich het zelfoptreden en organiseren der actie in de bedrijven kan kristalliseren, zij kunnen de onmiddellijke steunpunten zijn voor het contact dat de strijdende arbeiders leggen, zij kunnen in de nog niet in de actie betrokken bedrijven de stem zijn, die het directe beroep op meestrijden en verder organiseren van het strijd-

front krachtig ondersteunt en vertolkt. Het „van onder op“, de leuze waaronder de E.V.C. heidsvakkbeweging zich vormde, moet ook organisatorisch werkelijkheid worden in deze zin, dat de arbeiders in de bedrijven de verbindingsdraden er zijn, voor hun strijd en de uitbreiding daarvan zelf hanteren. In de strijd roepen zij op, naar hen luisteren de arbeiders, zij kunnen massaal het contact leggen in of voor de andere bedrijven, zij kunnen met de arbeiders van de andere bedrijven een strijdorganisatie en strijdleiders vormen, die bij alle arbeiders gezag en gehoor heeft.

De praktijk van de stakingen tot nog toe laten zien, dat deze bijna altijd spontaan, wat de bougeoisie en de „erkende“ vakbonden noemen „wild“, ontstonden. Dat betekent niet, dat er hiërarchisch niets was en het volgende ogenblik zo maar ineens 'n staking. Het is 'n ontvlamd vuren tevoren opgehoorde spanning, die in onderling bespreken en vergelijken van hun meningen door de arbeiders, hen bewust wordt en aanspoort tot een kleine of belangrijke aanleiding tot onlust lading komt. Maar van een systematische voorbereiding, van een zich bewust op het komende conflict instellen van het personeel, is meermalen geen sprake. Toch moet het ook hiertoe meermalen Voorbereidende propaganda voor de strijd (elke klassebewuste arbeider doet dat min of meer), moet niet alleen maar een algemene houding hebben. Als het waar is, dat voor het bewegen der arbeiders de eenheid als personeel nodig is, en dat de activiteit van het bewegen van strijd moet richten op de uitbreiding van strijd door de arbeiders naar de andere bedrijven en arbeiderswijken, dan moet ook de voorbereiding zich daarop reeds bewust richten. De groeven, verlangens en eisen, die onder de arbeiders van een bedrijf leven, moeten ook, voordat de strijd er openlijk is, aan de arbeiders van de andere bedrijven en aan de arbeidersbevolking worden gezegd. Door de bedrijfsarbeiders gezamenlijk. Zij moeten de personen, waartoe zij zich wenden, zeggen, dat dit ook hun zaak is, zij moeten hen opvoerden die te bespreken, te gevaarlijken uit hun midden te zenden om te eisen en verlangens samen te formuleren en te komen tot een hechte verbondenheid, die gericht is, de strijd samen te voeren en weer over een nog breder front, uit te breiden.

De arbeiders der andere bedrijven zijn van natuurlijke bondgenoten van een zich tot strijd voorbereidend personeel. Wij moeten elkaar ook zo te behandelen, elkaar te doen leven in wat ons drukt en in wat ons beweegt. Wij moeten als bedrijfspersoneel met onze klachten en grieven ons niet alleen, zelfs niet in de eerste plaats, richten tot allerlei autoriteiten, waarvan we door bittere ervaring weten, dat ons niet helpen kunnen en niet helpen willen, maar we moeten ons in de eerste plaats richten tot onze kameraden, tot de bedrijfs-eenheden, de andere bedrijven. Zo doen we het ook in de kamer omvang in het bedrijf zelf, van kamerad tot kamerad en daar vinden we gehoor. In groter omvang, van bedrijf tot bedrijf, is het in wat hetzelfde.

In het Rotterdamse havenbedrijf wordt b.v. de fa. Swartouw een druk- en knijpsysteem gevolgd, dat nu de ene, straks weer de andere categorie arbeiders het bloed onder de nagels wreekt. Zo'n directie rekent er blijkbaar op, dat de havenarbeiders hun onmacht tegenover het verenigde kapitaal, zoals die bij de jongere stakingen duidelijk bleek, goed beseffen en behandeling, die zij ondergaan, noodgedwongen „nemen“. Een herhaling van een strijd, waar de havenarbeiders alleen tegenover de hele kraan taalsmacht staan, is voor die arbeiders hopeloos. Maar aan die onmachtpositie van een zo georganiseerd en strijdbaar arbeidersgroep moet een einde komen, dat voelen alle havenarbeiders. De verbittering hoopt zich op. Elk ogenblik een nieuwe trap van de zijde der ondernemers de maat doen overlopen. De arbeiders voelen dat zij de een of andere dag gedwongen zullen zijn, het gevecht op te nemen. Zij worden daarvoor genoeg geprovoceerd; het havenkapitaal buit

der kan van de kant der arbeiders de voorbereiding van de komende strijd bedrijfsgeheim gepakt worden. De arbeiders van Swartouw kunnen hun vertrouwensmannen opdracht geven, de behandeling, die zij ondervinden, te bespreken met de vertrouwensmannen van de personen van andere havenfirma's, te vergelijken met wat bij die andere firma's gebeurt, deze dingen per manifest onder de aandacht van alle havenarbeiders te brengen en dan, als havencomplex, zich wenden tot de personen van de bedrijven uit de haven: Overheidsdiensten, Transport, Metaalbedrijven, D.U.W., enz., om hen de stand in zaken in de haven uiteen te zetten.

Wat is de zaak der havenarbeiders zelf, te zorgen dat hun woord de arbeiders der andere bedrijven bereikt en dat het hen zo bereikt, dat daar goed begrepen wordt, dat een arbeidersmassa hen inzicht over de provocaties waardoor een overachtig kapitaal hen in een hopeloze strijd wil jagen.

Zij moeten zeggen, dat het kapitaal erop rekent, de arbeiders dan weer bij gedeelten te slaan, dat haar provocaties daarvoor moeten komen. Maar dat de havenarbeiders erop rekenen, dat in het komende, onontkoombare conflict, de andere bedrijfsarbeiders, die dezelfde algemene nood ondervinden en dezelfde strijd-klagen hebben, naast hen zullen staan. Zij moeten erop aandringen, dat in alle bedrijven deze oproep van tot strijd zich voorbereidende

arbeiders besproken wordt en dat het personeel besluit, vertrouwensmannen, te kiezen om met die der havenarbeiders samen, de organisatorische voorbereiding te treffen van een zich verder uitbreidend strijdfront.

Ook tot de bevolking der arbeiderswijken moet een oproep gericht worden, special tot de vrouwen, waarin de toestand en het komende conflict dat door het kapitaal wordt geprovoceerd, duidelijk en dringend worden besproken.

Zulke oproepen hebben alleen grote invloed, als daaruit duidelijk blijkt, dat ze uitgaan van de gezamenlijke arbeiders, van tot strijd gedwongen arbeidersformaties. Nooit mag dit het stempel hebben van een politiek of anderszins gekleurde organisatie. Of een gedeelte of zelfs zo goed als het geheel van een personeel bij een partij of vakbond is aangesloten doet bij zo'n voorbereidende actie niet ter zake. Het is de arbeiders-eenheid die optreedt, die de strijd aankondigt, die oproept tot de vorming van een strijdfront en die komende strijd aan hun mede-arbeiders brengt, met eigen hand en mond de boodschap van de

De voorbereiding moet, evenals de strijd zelf, van het bedrijf uitgaan en zich op de andere bedrijven richten. Want het moet sterk zijn. Het moet het sterkste beroep zijn op arbeiders-overleg en een zich ook geestelijk instellen op de strijd, die mogelijk is.

Wat Ons Opviel

DE MIJ HET VERSCHIL

De 30er jaren, toen een massale werkloosheid de proletariaat, ook van ons land, telde, is het voorgekomen, dat een arbeider, die bij Maatschappelijk Steun een ledikantje met bedje aanpog voor de komende baby, afgescheept werd met... 3 bossen stroo. Zijn een jaar of 10 verder, Een oorlog ging er ons land, die alles door elkaar schudde. Dat schud veroorzaakte ook o.a. het verschijnen van alkaherstel. Nog steeds worden de proleten, die hulp van Volksherstel inroepen, behandeld op een manier, die van de kant der slachtoffers wel wat al te zeer beantwoord wordt. Onderdanig bericht uit „Het Parool“ van 6 December spreekt wel voor zichzelf.

„Een vader van drie kinderen ontving, na talloze verzoeken, om wat onderklaren, ten laatste een pakket, waarin... een plunjezak! Voor dezen man was het woord „Volksherstel“ zo iets als een vloek geworden. Dit soort hulp is erger dan geen hulp! Laat ons echter onder deze kwesties nu een streep zetten, op voorwaarde, dat Volksherstel zich herstelt!“

Wat is een streep er onder en de kous is af, tenzij voor „Het Parool“. Voor ons daarentegen. Of deze instantie nu soeploods, Maatschappelijk Steun of Volksherstel heet, het systeem is hetzelfde.

D.U.W. ALS LOONOPJAGER

gens de R.K. Volkskrant van 10 December j.l. de boeren in Noord-Brabant niet tevreden. hebben diverse klachten, ook tegen de regering, waarvan wij de juistheid niet kunnen bevestigen. Maar ze hebben ook een klacht tegen D.U.W. Verbaas u niet, lezer, de lonen bij de onderneming zijn n.l. te hoog! Bent u uwagierig te horen, hoe zij dit motiveren? Daar is de dan:

D.U.W.-CONCURRENTIE

De Noordbrabantse boer heeft nog enige speciale verlangens, één daarvan is, dat de werklonen uitbetaald door de Dienst Uitvoering Werken (D.U.W.) en de Ned. Heide Mij. niet hoger mogen zijn dan het contractloon

der landarbeiders, om te voorkomen, dat het personeel der boerenbedrijven overloopt naar genoemde instellingen. Het inkomen van den boer, in het algemeen, en van den kleinen Noordbrabantse zandboer in het bijzonder is niet groot, zodat hij beslist niet meer kan betalen dan het contractloon. Dit laatste feit rechtvaardigt de eis.

De Ned. Heide Mij. en de D.U.W. als loonopjagers. Ze zullen er zelf van opkijken.

ZO DOET MEN DAT IN DIE KRINGEN.

In „Het Parool“ van 12 December j.l. lezen we:

BURGEMEESTERS NIET TERUG GEWENT.

Bij de terugkeer van den gestaakte burgemeester van Schinveld, den heer Adams, hebben de tien raadsleden, de loco-secretaris, de ontvanger en het gehele administratieve personeel hun werkzaamheden gestaakt, daar zij op grond van de houding van den burgemeester tijdens de bezetting niet meer met hem samen wensten te werken.

Raadsleden, loco-secretaris, ontvanger en het gehele administratieve personeel van Schinveld staken, als er iets plaats vindt, dat deze heren niet naar de zin is. Het is ons niet bekend, of de vakvereniging van raadsleden deze staking goedkeurt. Indien niet, dan is dit dus een „wilde“ staking. We zijn dus te wachten, dat regering en rijksbeniddelaar pas zullen gaan optreden, als deze staking opgeheven is. Zo gaat het toch immers, als arbeiders „wild“ staken? Maar gekheid terzijde. In die kringen blijkt men de noodzaak en het nut van directe actie wel zeer duidelijk in te zien. Laten we actie nemen van deze les en niet vergeten, die, als het nodig is, praktisch in toepassing te brengen.

DE OORZAAK

De slechte verkiezings-uitslag in Oostenrijk voor de zogenaamd Comm. Partij wordt door die partij verklaard o.a. door de aanwezigheid van Russische bezettingstroepen. Wij geloven direct dat dit juist gezien is, maar voor een „C.P.“ is het een rare bekendheid.

DE INTERNATIONALE DER GROOT-MOORDENAARS.

Als we onderstaand bericht, ontleend aan „De Waarheid“ van 12 December j.l., rustig op ons laten inwerken, is commentaar o.l. overbodig. Goed lezen, kameraden, en niet vergeten!

Amerikaanse aandelen in Duitse gifgas-fabrieken.

Een functionaris van de I.G. Farben heeft het dodelijkste gifgas ter wereld ontwikkeld. Het drong door alle gasmaskers heen en is later op grote schaal in de concentratiekampen, o.a. Dachau, toegepast, deelde kolonel Bernstein in de Amerikaanse Senaat mede. Het bestaan van dit gifgas was aan de Geallieerden niet bekend. Verder werd onthuld, dat er zeer voorspoedige relaties bestonden tussen de Standard Oil en de chemische fabrieken van de I.G. Farben.

De I.G. Farben hadden meer dan 2000 kartel-overeenkomsten o.a. met de volgende buitenlandse trusts en kartels: Imperial Chemical Industries in Engeland, de Kuhlmann-vestigingen in Frankrijk, de Misoei handelsbelangen in Japan, de Standard Oil in New Jersey, de Aluminium Corporation in Amerika, de E. I. Dupont de Nemours de Dow, Chemical Company enz.

Ook is gebleken, dat de I.G. Farben technische inlichtingen van de Amerikanen kreeg, die voor de Duitse oorlogvoering veel belangrijker waren dan de inlichtingen, die de Duitsers aan de Amerikanen verschafden. Amerika heeft o.a. waardevolle bijdragen geleverd aan de I.G. Farbenindustrie zoals isocotane, toluol, buna, methoden om smeeroil te polymeriseren, te ontwassen en van asfalt te zuiveren en verder een product, bekend als „paraffin“.

BLOED EN OLIE

Amerika stelt Engeland en Rusland voor, dat elk zijn troepen uit Przi zal terugtrekken. „Om incidenten en misverstanden te voorkomen.“ In het door Rusland bezette gedeelte van Perzië ontstond een „democratische“ onafhankelijkheidsbeweging. De door de centrale regering gezonden troepen, „die de orde moesten herstellen“, werden door de Russische troepen vastgehouden „om bloedvergieten te vermijden“. De Perzische grond bevat veel olie.

ARBEIDERSBELANG.

Op het Congres van de Arbeid te Utrecht verklaarde Kupers van het N.V.V.: „De arbeiders hebben belang bij een sterke werkgeversorganisatie“.

OLIEWINSTEN.

Het Parool van 17 November 1945: Reuter meldt uit New-York, dat volgens een financiële analyse van 30 vooraanstaande petroleum-maatschappijen door de Chase National Bank... de netto-winsten gedurende de oorlogsjaren gemiddeld 7,9% waren van het belegde kapitaal, tegen 6% in de jaren van 1934-1937.

In de Kerstweek verschijnt geen nummer van „Spartacus“, daar de drukkerijen dan enige dagen gesloten zijn. Daarom geven wij deze week een vergroot nummer en over veertien dagen opnieuw.

4

SPREEK MET LIEFTINCK en het komt in orde

De regering heeft tot iets nieuws besloten, n.l. het opzetten van een afbetalingszaak. Ik weet niet, of dit heugelijke feit gepaard gaat met het zenden van bloemen, drinken van champagne en de ondernemers succes wensen met hun nieuwe zaak. Ook weet ik niet, hoe de concurrenten van de nieuwe firma hierop zullen reageren; maar dat is allemaal voor ons, arbeiders, van geen belang. Wel van belang is alleen dat er iets komt.

onder het motto: Spreek met Lieftinck en 't komt in orde!)

Aan cliëntèle zal het wel niet ontbreken. Enne... zal deze afbetaling er uitzien, zoals dat met de oude bekende zaken het geval was? Moet het gekochte eerst voor 100% betaald zijn, voor dat het als eigendom van de koper beschouwd mag worden? Zo ja,

Tussen Regge en Dinkel (Vervolg van pag. 5)

Brief 4. Afschrift van een schrijven der Bedrijfsunie gericht aan de hoofdbesturen, gedateerd 6 September 1945:

„Hierbij zenden wij U afschrift van 'n telegram, dat werd verzonden naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

Maar ook in de andere landen, die reeds een hoge kapitalistische ontwikkeling kenden, is de tendens naar het groeien van de staatsmacht duidelijk waarneembaar. Allereerst in Duitsland, dat door zijn grondstoffennood tot een strakke organisatie van de economie werd gedwongen. De onmogelijkheid, grondstoffen te verkrijgen door directe aankoop op de wereldmarkt, de onmogelijkheid om met lage prijzen op deze markt te concurreren, dwongen tot verscherpte uitbuiting en tot organisatie van de buitenlandse handel door de staat. In geestige zich onafhankelijk te maken van het goud-systeem; tegelijk breidde zij op deze wijze door de con-

belangen werd onderworpen. Ook ideologisch geheel aan deze nationaal-kapitalistische terwil de arbeidersklasse materieel en waar het gelukte, alleenheerser werd over het gehele economische leven, macht van de staat ontzaglijk, zodat deze organisatie tot plannen op te wekken. In al deze gevallen groeide de de arbeidersklasse voor het doorvoeren der nationale paganda-middelen werd getracht het endhuus van buitenlandse handel te organiseren. Door bijzondere pro- in, door zowel de uitbuiting, als ook de binnen- en buitenlandse proletariaat worden bekostigd. Hier greep de staat kon slechts door een verscherpte uitbuiting van het

10

We staan nu in het begin van deze ontwikkeling. Nu eerst, nu in alle landen de staat het instrument der op kapitalistische grondslag geleide economie is geworden, wordt in alle landen het probleem van de arbeidersstrijd zuiver gesteld. Dit nieuwe in de situatie verklaart de tijdelijke afwezigheid van grote acties. Inderdaad is de strijd nog slechts mogelijk in veel massaler vormen, dan waarin hij vroeger werd gevoerd, inderdaad kan hij nog slechts bestaan, wanneer hij de maatschappelijke verhoudingen veel dieper omploegt. In de tegenwoordige, slechte bestaan, wanneer hij de maatschappelijke ver-

Maar nog dieper ligt de ogenblikkelijke machteloosheid der arbeidersklasse. Nu door crisis en oorlog de kapitalistische staat in alle landen tot de volkomen beheersing van de economie komt, heeft het oude sociaaldemocratische programma ieder stijl karakter verloren. Zie zien we, hoe de arbeiders zich in massa-stakingen keren tegen de door hen zelf gekozen, sociaal-democratische regering (Engeland). Het blijkt, dat ook de z.g. socialistische staat de klassen tegenstellingen niet kan overbruggen, laat staan opheffen. De klassensstrijd is door de nieuwe ontwikkeling niet uitgeschakeld, maar hij verkrijgt in overeenstemming met deze veranderde maatschappelijke verhoudingen ook nieuwe vormen en leidt tot de groei van een veranderd klassebewustzijn der arbeiders.

haar politiek te maken, maar door van binnen uit revolutionerend op te treden, strijdend tegen ieder autoriteitsgeloof, tegen ieder klakkeloos aanvaarden, tegen elk onnadenkend onderwerpen, tegen elk verlaten van de klasse-eenheid voor het najagen van doeleinden, die buiten de inhoud van de proletarische bevrijdingsstrijd liggen. Zij zal trachten, de arbeiders het hoogste inzicht te geven dat zij zelf weet te bereiken en op deze wijze te streven naar het overbodig maken van de eigen partij-organisatie. Zij zal niet rusten, voordat deze ontwikkeling haar beslag heeft gekregen in de organisatie van de nieuwe communistische samenleving.

De strijd van de arbeidersklasse kan slechts tot hogere ontplooiing komen, wanneer zij zich over alle grenzen heen uitbreidt. Internationaal moet daarom ook de organisatie van de communisten zijn. Het is echter niet mogelijk en ook niet wenselijk, de oprichting van een nieuwe Internationale te forceren; de gelijkheid van opvatting, die hiervoor nodig is, moet groeien in de strijd, en wordt hierin telkens opnieuw op de proef gesteld en tot hoger vormen ontwikkeld. Daarom roept de communistenbond „Spartacus“ de communisten aller landen op, de in dit manifest neergelegde gedachten te toetsen aan de in hun landen zich ontwikkelende massabewegingen. Alleen als in de strijd zelf de gelijkheid van op-

15

11

De nieuwe organisatie der arbeiders kan slechts inter-nationaal zijn. De Russische revolutie werd verslakt door zijn nationaal isoleren. Hetzelfde was het geval met de Spaanse „burgeroorlog“. Meer dan ooit staat het van het kapitalistisch systeem meer dan ooit een zaak van leven of dood voor de arbeidersklasse.

kleinere acties horen wij het rommelen van de vulkaan, die straks in een geweldige uitbarsting de kapitalistische wereld uiteen zal scheuren. Maar nog is het zover niet. Nog staan wij aan het begin van het zoeken naar nieuwe wegen. Nog is de macht van het kapitaal onbetreft van de zijde der arbeiders. Nog kunnen de voorbereidingen voor de derde en meest vernietigende Wereldoorlog ongesloord plaats vinden. Een ieder weet, dat de kapitalistische tegenstellingen in de huidige situatie tot oorlog moeten drijven, wanneer de actie der arbeiders deze ontwikkelingen niet weet te doorbreken. De tegenwoordige grootmachten kunnen niet rustig naast elkaar leven, daar reeds het bestaan van de ene een voortdurende doodsdreiging is voor de andere. De vrede kan slechts behouden blijven, zolang zij beiden te zwak zijn, om de tegenstander te verpletteren. Op deze wankele grondslag berust de tegenwoordige kapitalistische vrede. Daarom is de omverwerping van het kapitalistisch systeem meer dan ooit een zaak van leven of dood voor de arbeidersklasse.

doordat het door zijn wereldverbonden optreden op geheel nieuwe grondslag een economisch en politiek wereldsysteem schept. Deze eenheid kan slechts tot stand worden gebracht en de strijd hiervoor kan slechts worden gevoerd in een organisatorisch verband, waarin tot uitdrukking komt, dat de arbeid van vrije en gelijke producenten de grondslag is der nieuwe samenleving. De klemen van deze organisatie ontstaan nu reeds in de strijd tegen het monopolie-kapitaal overal, waar de arbeiders spontaan in verzet komen en zich op de grondslag der bedrijven onder eigen leiding organiseren. Hun meest ontwikkelde vormen hebben we gezien in de bedrijfsorganisaties en arbeidersraden.

In deze nieuwe ontwikkeling heeft de revolutionaire partij, die komen moet, een taak, doordat zij overal, in elke strijd, dit zelfstandig optreden van de arbeiders zal propagieren en met al haar kracht ondersteunen. Steeds weer zal zij de arbeiders hun klassedoeleinden zuiver voor ogen houden, aldoor zal zij strijden tegen de pogingen van de kant van de bourgeoisie of de z.g. arbeidersleiders om de arbeidersklasse van haar eigen weg af te brengen en onder de voogdij van de officiële politieke partijen of andere in de kapitalistische wereld thuisbehorende organisaties te brengen. Zij zal dit doen, niet door zelf de arbeiders tot willoze volgelingen van

14

6

In de periode tussen de beide wereldoorlogen voltrekt zich ook buiten Rusland het proces van de nationale organisatie van het kapitaal door middel van de staat. Allereerst in die landen, waar zich een versnelde industrialisatie voltrok: Italië, Japan. Deze industrialisatie

Het beperkt nationale karakter van de Russische revolutie verhinderde zijn uitbreiding over Midden- en West-Europa. De arbeidersraden, de nationalisatie van de industrie, de ontkeuring van het grootgrondbezit, waren hier ontstaan in een strijd voor de omverwerping van een binnenlands regime, dat in een bijna koloniale ardhankheid van het buitenlandse kapitaal stond. De revolutie doorbrak de oude feodale en privaatkapitalistische verhoudingen. Dit betekende echter nog niet een opheffing van de uitbuiting. Want de productiemiddelen gingen over in het bezit van de staat. En nu bleek, dat de beheersing van het economisch leven door de staat en het staatszeggendom overbrengen van de productie-middelen, tevens betekende de volledige overheersing van de producenten door de staatsmacht. De doorvoering en de bevestiging van dit systeem verhinderde, dat de ontwikkeling kon uitgroeien tot een overheersing van het maatschappelijk stelsel door de verantwoordelijke producenten zelf, waardoor de nationale beperkingen van de Revolutie zouden zijn doorbroken.

Voor de tweede maal na 25 jaar heeft de heersende klasse naar het laatste en vreselijkste middel gegrepen, waarmede zij haar bezit verdedigt. Twee keer in een kwart eeuw werd de wereld veranderd in een puinhoop, opdat zij ook verder dienstbaar zal zijn aan een maatschappelijke orde, waarvan de instandhouding ongeluk, ellende en ondergang betekent.

Aan het einde van de eerste wereldoorlog ging het verzet tegen oorlog, honger en ellende in alle landen van het Europese Oosten: in Rusland, in Oostenrijk en Hongarije en ook in Duitsland over in het materiële geweld van de proletarische revolutie. Arbeiders, boeren, soldaten en matrozen doorbraken de constitutionele boeien en grepen naar de macht. Zij deden dit rechtstreeks, onder leiding van door hen zelf gekozenen, in die machtsvormen, die de strijd om de macht zelf had geschapen. In de vormen van raden ontstonden toen — niet voor de eerste keer in de geschiedenis, maar voor de eerste keer in zulk een omvang — de organen van de directe machtsuitoefening, die door de arbeiders gewild en niet meer door de burgerlijke constitutie geremd werd. Dit geweldig offensief, begonnen op de puinhopen en massagraven van de eerste wereldoorlog stortte ineen. Het sloeg te pletter op de nog ongebroken kracht, die niet alleen de kapitalistische overheersing van

3

SPREEK MET LIEFTINCK en het komt in orde Tussen Regge en Dinkel

(Vervolg van pag. 5)

De regering heeft tot iets nieuws besloten, n.l. het opzetten van een afbetalingszaak. Ik weet niet, of dit heugelijke feit gepaard gaat met het zenden van bloemen, drinken van champagne en de ondernemers succes wensen met hun nieuwe zaak. Ook weet ik niet, hoe de concurrenten van de nieuwe firma hierop zullen reageren; maar dat is allemaal voor ons, arbeiders, van geen belang. Wel van belang is alleen dat er eindelijk een

onder het motto: Spreek met Lieftinck en 't komt in orde!)

Aan cliëntèle zal het wel niet ontbreken. Enne... zal deze afbetaling er uitzien, zoals dat met de oude bekende zaken het geval was? Moet het gekochte eerst voor 100% betaald zijn, voor dat het als eigendom van de koper beschouwd mag worden? Zo ja,

Brief 4. Afschrift van een schrijven der Bedrijfsunie gericht aan de hoofdbesturen, gedateerd 6 September 1945:

„Hierbij zenden wij U afschrift van 'n telegram, dat werd verzonden naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

staat in zijn meest radicale vorm werd verwezenlijkt. heersing van het gehele maatschappelijke leven door de macht — het sociaal-democratisch programma van de buitenlandse kapitalen, tot volledige beheersing van het buitenlandse kapitaal, na het afwerpen van het juk van het nabe bourgeoisie, na het afwerpen van een krachtige natio-nale partij noemende bolsjewiki) aan de regering, die sociaal-democratische partij (de zich later communis-tisch meester van de bedrijven. Ook hier kwam de dale grondbezit ten val brachten, maakten de arbeiders kanten van eenzelfde zaak. Terwijl de boeren het feo-het kapitaal en nationale bevestiging waren hier twee revolutie een ten dele „nationaal“ karakter. Strijd tegen door het buitenlandse kapitaal werd bevestigd, kreeg de kapitaal zwak was en dat feitelijk als half-koloniaal land in Rusland, waar de binnenlandse organisatie van het taal, door te zetten.

de productiemiddelen en de arbeid nog bezat, maar welke kracht ook de menselijke geest nog boeide aan de voorstellingen van de burgerlijke wereld.

In West- en Midden-Europa en in Amerika stonden de arbeiders tegenover het nog ongeordende liberaal-kapitalistische systeem. De noodlottige werkingen van het kapitalisme verschenen hen nog in de eerste plaats als een gevolg van gebrek aan nationale en internationale organisatie. De ongebreidelde uitbuiting moest worden getemperd door het ingrijpen van de staat; de onverantwoordelijk naar bewapening en oorlog drijvende „bloedige internationale“ moest onder staatscontrole worden gesteld, die verschillende staten moesten zich in een wereldorganisatie, een volkenbond, aansluiten. Deze en dergelijke gedachten waren de inhoud geweest van de sociaal-democratische propaganda, zij stonden nu ook op het programma der burgerlijke partijen; het scheen, alsof de breidel van de kapitalistische machten en de geleidelijke groei naar het socialisme mogelijk was onder leiding van de staat, nadat zijn functies door socialisten waren bezet. Op dit gebrek aan inzicht bij het grootste deel der arbeiders liep de revolutionaire strijd van de scherper ziende minderheid te pletter en zo volgde op de nederlaag van de Spartacus-opstand de republiek van Weimar. De sociaal-democratische

12

ding van boven haar geplaatste organen moet ontworste- over de arbeidersklasse, die zich juist aan deze bevoog- partij een taak. Deze taak ligt niet in een bevel voeren en de noodzakelijke doelstelling, heeft de revolutionaire scherpste inzicht in de maatschappelijke verhoudingen meest doeltreffende vormen van organisatie, maar het gereedmaken tot de aanval, van het zoeken naar de In deze machtige beweging, in deze tijd van strijdend derklasse zich opnieuw organiseren. moeten worden gevraagd en voor dit doel zal de arbe- systeem in het hart. Voor deze doeleinden zal de strijd zaak om dit door te voeren, tast het kapitalistische verdeling op grondslag van het kapitaalbezit; de nood- product voor alle producenten in plaats van de ongelijke heid van aandeel in het totale maatschappelijk arbeids- ting der kapitalistische rechten van uitbuiting, gelijk- menschen, alleeneigendomsrecht van de arbeid door afschaf- schakeling van de productie op de levensbehoeften der sche reïtsel. Opheffing van de oorlogsindustrie en om- principieel tegen het voortbestaan van het kapitalist- keur van het particuliere kapitaal; hij keert zich nu vroeger. Niet langer richt de strijd zich tegen de wille- Maar ook de inhoud van de strijd is een andere dan „Proletariërs aller landen, verenigt U“ op de voorgrond.

len. Deze taak ligt uitsluitend in de verheldering, die de partijen geven ten aanzien van de grote problemen van de arbeidersstrijd. Het marxistisch inzicht stelt in staat de maatschappelijke mogelijkheden en noodzakelijkheden klaarder te doorschouwen. Het bewust verzamelen van de ervaringen van de verschillende acties der arbeiders scherpt de blik voor nieuwe mogelijkheden en maakt het ook mogelijk te herkennen, welke voor de toekomst belangrijke strijdvormen hier reeds in kiem aanwezig waren. De revolutionairen van de gehele wereld hebben een taak om in onderlinge verbondenheid ervaringen uit te wisselen en deze in een algemeen programma van arbeidersstrijd te verenigen.

In de tegenwoordige hoog-ontwikkelde kapitalistische wereld kan de arbeidersklasse niet meer strijden op grondslag van de oude organisaties van vakverenigingen en partijen, die de uitdrukking zijn van haar economische, politieke, ideologische en nationale gespletenheid. De ontwikkeling van het kapitalisme heeft alle productiegebieden, waarbij dit nog niet eerder was geschied, uit hun economisch en politiek isolement losge- scheurd en de wereldmachten geheel van elkaar afhan- kelijk gemaakt, zij het ook vaak in negatieve zin, door- dat zij elkaars doodsvijanden zijn. Het proletariaat moet de eenheid der gehele aarde in positieve zin ontwikkelen,

poging tot geestelijke plan-economie, die de bourgeoisie altijd weer onderneemt, is steeds eer tot mislukken gedoemd. De ontwikkeling der techniek, de geweldige concurrentie der monopolies, de imperialistische wereldoorlog „vrede“: dit alles eist geschoolde krachten, geschoolde arbeiders. Het kapitalisme smeedt ook estelijk, ook waar het zijn ontwikkeling betreft, wapens, die zijn dood veroorzaken. Het schoolt gen zijn wil, maar voortgezweept door zijn gen wetten, zijn eigen doodgravers. Het zoekt evenwel nog te beveiligen door het onont- erlijke proletariaat, dat het weliswaar lezen en schrijven leert, de toegangswegen tot het ver- aan der wetenschappelijke begrippen en hun al, te versperren. Als surrogaat hiervoor biedt school, de propaganda, de ontspanning den begewerkten proletariër licht-begrijpelijke, po-

naire Litteratuur

ar door geen enkele van deze rampen getroffen werd? Waarom z'n graanzolders arsten van overvloed en z'n veestapel on- schonden is? Waarom de goddelijke orn ook hem niet in de ellende stort, en minnen den pope, noch den burgemees- ter, noch enkele andere van die snuiters? loeten we dan geloven aan de goddelijke scherming of aan de bliksemafleider? is onbekende liet z'n schrandere blik agend over de menigte gaan. De dorpe- gen slaakten luide kreten van instem- ing en wilden weten, wie hij was.

Ik kom van Boekarest, zei hij, en ik n een handarbeider net als jullie, maar heb geleerd mijn vijanden te herken- en, en dat zijn noch God, noch z'n blik- ms. 't Zijn de bezitters, in de dorpen en goed als in de steden, die ons tot de delstaf brengen, zelfs als 't een goed ar is. Voor ons is het jaar nooit goed. ar haalde een pak brochures te voor- rin en deelde die uit:

Hierin zul je dingen lezen, die ieder rger dient te weten; dit is de Grondwet n 't land, zoveel als de moeder van alle tten. Daarin staat geschreven, dat je 't t heb je te verenigen, te schrijven en spreken, en ook dat iemand niet langer n vier en twintig uren vastgehouden g worden en dat men z'n woning niet g schenden zonder opdracht van den rter van instructie. Dat zijn jullie rech- t, die jullie moeten kennen en doen eer- digen. Maar nog andere rechten moe- a we zien te krijgen, het algemeen stem- ht in de eerste plaats. Dat vijftig boeren de verkiezingen maar hetzelfde stem- ht genieten als de pope voor zich al- n, is een teregend aanfluiting. Ten slot- moeten jullie eisen opnieuw 't bezit eld te worden van de landerijen, arvan men jullie beroofd heeft....

Gelijk heeft-ie! riepen de kozjane; we llen onze akkers terug!

Wie deelt hier akkers uit? klonk toen scherpe stem.

Ik was de gendarme. Ik deed enkel de Grondwet uit, mijn- antwoordde moedig de stedeling. De ers, die moeten de boeren nemen! We zullen eens zien, wie zo dadelijk iets nemen.... Zo meteen zei de gen- me en voerde hem mede."

pulaire „kennis“ als waarheid, als eeuwige waar- heid zelfs, aan. De proletariër kan lezen en schrijven en met behulp hiervan wordt hij popu- lair „ontwikkeld“, d.w.z. belogen. Hij ziet een plant of een dier en hij kan zijn naam lezen en ook schrijven. Hij verbindt aan hun namen een levende voorstelling, maar het „diepere“, het wetenschappelijk weten van opbouw dezer or- ganismen, van bouw der cellen, van eiwitten, van verbruik van zuurstof, van al deze „geleer- de“ dingen weet hij niets; hij verstaat niet eens de namen, zij brengen bij hem geen levende voorstelling teweeg. Hij verstaat zelfs de vak- uitdrukkingen niet, die de arts voor de ziektes gebruikt, waaraan hij lijdt. „Dat is te hoog“.

Zo gaat het den arbeider in 't algemeen ook ten opzichte van het vraagstuk van zijn maatschap- pelijke positie. Ook hier verbergt de bourgeoisie zich achter een muur van moeilijke of onbegrijp- lijke uitdrukkingen, waarmee zij de toch reeds zo gecompliceerde structuur der moderne waren- productie nog meer compliceert. De demagogie der bourgeoisie, die van het kunnen-lezen van den arbeider gebruikt maakt, spreekt in popu- laire uitdrukkingen, spreekt „eenvoudig“. Den arbeider gaat het slecht, dan kan men niet loochenen. Hij betaalt tenslotte alle rekeningen voor de misdaden en stommiteiten der heersende klasse, dat hoort zo. Daarom moet men hem een zondebok voorhouden, eenvoudig, populair, voor iedereen te verstaan. „De Jood is schuldig“. Dat begrijpt de lezende kleine man. Onder een „Jood“ kan hij zich wat voorstellen, en bovendien zullen de geleerde autoriteiten het wel weten. De hele propaganda van het fascisme, evenals iedere andere verdommingsveldtocht tegen het prola- tariaat werkt met zulke „populaire“ middelen. Er bestaan voor de bourgeoisie geen grenzen van de popularisering, zolang ze ook de macht over de geestelijke productiemiddelen heeft.

Het marxisme heeft deze vrije keuze van zijn middelen niet. Het kan, in deze zin, niet populair zijn. Zoals alleen die arbeider in staat is de lei- ding van het bedrijf over te nemen, die zijn tech- niek kent, beter misshien dan de duur betaalde directeur, zo kan ook alleen die arbeider praac- tisch de revolutie leiden, die haar theorie be- grepen heeft. De theorie der revolutie echter is de wetenschap der maatschappelijke ontwikke- ling, is het weten van de tegenstellingen tussen kapitaal en arbeid; van de betekenis der arbeid als productie-factor, van de roeping der arbeidersklasse voor de verovering van de macht en de opbouw van een communistische maatschap- pij.

Dit weten is niet in gebruikelijke zin „populair“, het staat hoger dan alle burgerlijke, sociale wetenschap, het dringt door tot de diepste pro- blemen van ons menselijk bestaan. Wij moeten dit weten verbreiden. Wij kunnen niet, zoals de fascist, zeggen: „De Jood, is schuldig“, omdat 't niet waar is. Wij kunnen ook niet zeggen: „De kapitalisten zijn schuldig“, omdat dit maar be- trekkelijk waar is en tot misverstanden leiden moet. Want als dit geheel waar was, dan behoefde men slechts — naar het recept der reformisten — aan het verstand en het gemoed der kapita- listen te appelleren, en alles zou goed komen. Neen, zo is het niet. Het kapitalisme is het kwaad, het systeem der uitbuiting van de ar- beidskracht ten bate van de winst en niet de individuele kapitalist, die soms een zeer fat- soenlijk mens met goede bedoelingen is. Het systeem is schuldig. En hier laat de „populaire“ lees- en schriftkunde ons in de steek. Hier geldt iets, dat de lezers, toeschouwers en hoorders niet zo levendig voor ogen staat als een boos- aardige caricatuur van een Jood of iets derge- lijks.

De eenvoudige mens denkt niet abstract, de klasse-ontwikkeling verhindert wijselijk, dat hij het leert. Want, wie de heersende klasse, als de idee van de noodzakelijke revolutie tegen het heersende principe de massa's grijpt. Dan is het gedaan met het kapitalisme, ook al zouden alle kapitalisten persoonlijk engelen in mensenge- stalte zijn.

Het marxisme moet goed verstaanbaar schrijven en onderwijzen, maar het kan maar tot aan

zekere grenzen populair zijn, het mag nooit vul- gair zijn. En daarom heeft het een moeilijke taak, daarom duurt het zo lang, voor de massa's het begrijpen. Het staat boven dat, wat men ten on- rechte „wetenschap“ noemt, het is de wetenschap der maatschappij en der natuur en het wapen, het enige geestelijke wapen der onderdrukten, van hen, die met alle middelen van waarrichtige ontwikkeling worden ver gehouden.

Wij moeten de kennis van het marxisme onder de arbeiders brengen, wij moeten het met nooit ver- moed wordend geduld onderwijzen en leren. Daar echter, waar onze leer ophouden zou marxistische wetenschap en kennis te zijn, daar is ook de grens der popularisering, een grens, die wij nooit mogen overschrijden.

Meningen der Lezers

Welaan, gij Rijken!

Welaan, gij rijken, weent en huil over de ellende, die over U komt. Uw rijkdom is verrot, en Uw klederen door de mot verteerd. Uw goud en zilver is verroest, en hun roest zal tot getuigenis tegen U dienen en zal als vuur Uw vlees verteren. Zie het loon der arbeiders, die Uw velden ge- oogst hebben, hun loon, dat door U is achterge- houden schreeft het uit en het geroep der maaiers is opgeklimmen tot in de oren der Here Zebaoth. In weelde hebt gij geleefd en gebrast. Gij hebt den rechtvaardige veroordeeld, vermoord.

Dit zijn woorden uit de bijbel, die evengoed voor woorden uit „Spartacus“ door kunnen gaan, wat revolutionaire klank en gezindheid betreft. Het verschil tussen den schrijver van dit bijbel- gedeelte en den schrijver van het artikel „Bijbel- kennis“ schuilt hierin, dat eerstgenoemde een realistische kijk op de toestanden had dan laatstgenoemde heeft.

Jacobus waarschuwt in hetzelfde gedeelte een kleine 2000 jaar geleden: „Breeders, zucht niet tegen elkander“. M.a.w.: Strijdmakkers, twist niet over onbelangrijkheden, gij schaadt daarmee het doel van Uw strijd. Het doel van de Spartacus- vrienden is toch een communistische maatschap- pij, dat eveneens het doel is van ondergetekende. Alleen wordt laatstgenoemde gedreven naar dat DOEL, door de geest van de bijbel. Een medestrijder nu probeert die drijfveer door middel van de antithese te dwarsbomen. Dat ver- baast ons natuurlijk geweldig, omdat wij zodoen- de in de strijd tegen de vervloekte anti-thesen geremd worden.

De weerstand in de strijd tegen de anti-thesen hebben we van rechts verwacht en hadden ons er op voorbereid. Doch wat gebeurt er? Inplaats van rechts krijgen wij plots een dolk- stoot in de rug, die ons volkomen ontwapent. Wie had daarop gerekend? De manier, waarop in het bovengenoemd artikel de bijbel en het christelijk geloof worden aangevallen, is wel zeer goedkoop en tendentueus. De enormiteiten, die er in worden verkondigd, zijn legio. Nu mene men niet, dat ik een scherpe rechtvaardige aanklacht niet kan begrijpen en verdragen. Zeker wel. Alleen de manier waarop het gedaan wordt ligt mij niet. Het is een en al insinuatie. Als wij socialisten van kerkelijken huize klaagden over de reactionaire en conservatieve krachten, waar- mee wij dagelijks hebben te kampen, dan was dat begrijpelijk. Doch dat doen wij niet, juist omdat wij weten, dat reactie en conservatisme zelf in het socialisme als vervaarlijke duivels op de loer liggen.

Doch al is er dan reactionair-socialisme (Hitler en c.a.), voor ons is en blijft heet socialisme zelf heilig en onaanvechtbaar. Precies eerder staan wij tegenover kerk en christendom. Altijd geldt voor ons het beeld van den gekruisigde als hoogste maatstaf. Hij ging ons voor in de strijd tegen het onrecht en de ver- drinking. In zijn naam hebben velen de strijd voor een waarrichtig socialisme aangevraagd. Of men in Jezus Christus wil geloven of niet, zolang er op de scholen van Julius Caesar en Napoleon wordt geleerd, elken wij een stukje leertijd op voor een persoon, die in de geschiede- nis zijns gelijks niet heeft.

(Zie voor onderschrift redactie pag. 6)

5

4

13

5

SPREEK MET LIEFTINCK en het komt in orde

De regering heeft tot iets nieuws besloten, n.l. het opzetten van een afbetalingszaak. Ik weet niet, of dit heugelijke feit gepaard gaat met het zenden van bloemen, drinken van champagne en de ondernemers succes wensen met hun nieuwe zaak. Ook weet ik niet, hoe de concurrenten van de nieuwe firma hierop zullen reageren; maar dat is allemaal voor ons, arbeiders, van geen belang. Wel van belang is alleen, dat de afbetaling in orde komt!

onder het motto: Spreek met Lieftinck en 't komt in orde!

Aan cliëntèle zal het wel niet ontbreken. Enne... zal deze afbetaling er uitzien, zoals dat met de oude bekende zaken het geval was? Moet het gekochte eerst voor 100% betaald zijn, voor dat het als eigendom van de koper beschouwd mag worden? Zo ja, dan komt het in orde!

Tussen Regge en Dinkel (Vervolg van pag. 5)
Brief 4. Afschrift van een schrijven der Bedrijfsunie gericht aan de hoofdbesturen, gedateerd 6 September 1945:

„Hierbij zenden wij U afschrift van 'n telegram, dat werd verzonden naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

Onderschrift redactie:

De vrijdenker, die de bijbel niet als een openbaring, maar als een stuk literatuur uit de oude geschiedenis beschouwt, is niet verbaasd over bovenstaand citaat uit de bijbel. Ook in die tijd bestonden sociale tegenstellingen en mensen, die de diepe kloof tussen de weelde der rijken en de armoede der armen opmerkten en de wanverhoudingen aan de kaak stelden. Daardoor wordt de bijbel echter nog geen revolutionair boek. Als de schrijver van bovenstaand artikel ook die zinnen uit Jacobus had aangehaald, die tussen zijn beide citaten staan, dan had hij evenals wij kunnen lezen: „Broeders, weest dan geduldig tot de verschijning des Heren. Zie de landman wacht de kostelijke vrucht der aarde, daarbij geduld oefnend totdat zij de voorjaars- en najaarsregen gekregen heeft. Weest ook gij geduldig, want de komst des Heren is nabij.“ Deze zin uit de bijbel had nu juist niet in „Spartacus“ kunnen staan. Ja, „Spartacus“ is zelfs van mening, dat het geduld van den arbeider, die nu reeds meer dan 2000 jaar toeziet, hoe de vruchtbare regens slechts de velden der rijken bespoelen, ten einde moet zijn en dat hij van niets anders hulp te verwachten heeft dan van zijn revolutionaire kracht en zijn vaste wil zelf in de geschiedenis in te grijpen en de maatschappij te veranderen. Maar wij willen met A. S. helemaal niet om bijbelplaatsen gaan redetwisten. Laten wij nog eens duidelijk gaan uitspreken waar het ons om ging: Op de openbare school dreigt „bijbelkennis“ als leervak te worden ingevoerd. Wij zijn van mening — en bovenstaand artikel heeft die mening slechts ver-

sterkt —, dat bij kinderen het onderwijs in „bijbelkennis“ niet van geloof en godsdienst te scheiden is. Daarom gaat ook de vergelijking van den schrijver tussen Jezus Christus en Julius Caesar of Napoleon mank. Of de onderwijzer Napoleon als een genie of als een onderdrukker voorstelt, nooit zal iemand op de gedachte komen, Napoleon als een hoger wezen te beschouwen of zelfs te aanbidden. Geen L.O. wet staat dreigend achter den onderwijzer en beschermt de gevoelens van hen, die anders over Napoleon denken.

Maar nu de slotzin van het artikel: „...zolang er op de scholen van Julius Caesar en Napoleon wordt geleerd, eisen wij een stukje leertijd op voor een persoon als Jezus Christus, die in de geschiedenis zijns gelijke niet heeft.“ Wie zijn die „wij“? Wij vermoeden dat daarmee de gelovigen bedoeld zijn. En zij eisen, dat er op de openbare school bijbelkennis wordt gegeven? Kunnen zij hun kinderen dan niet naar een christelijke school sturen, waar niet alleen bijbelkennis wordt gegeven, maar het hele onderwijs door de christelijke geest wordt beheerst? Houdt niet juist A. S. de anti-these staande als hij over het onderwijs aan de openbare school wenst te beslissen, terwijl in ons artikel met geen woord over de christelijke school werd gerept? Wij zijn juist van mening dat zij, die hun kinderen naar de openbare school sturen, omdat zij geen religieuze opvoeding van hun kinderen wensen, ook het recht hebben te eisen, dat niet tegen hun wil via een achterdeur de kinderen kerkelijk en religieus worden beïnvloed.

AAN DE GEVALLEN KAMERADEN.

Ze hebben de rijen gebroken,
Maar niet het verzet.
Ze hebben de schakels wat losser geschroefd,
Maar niet uit hun kracht ontzet.

Ze hebben de mannen gedood,
Maar niet hunne geest.
Want duizendvoudig stonden ze op,
Als was de dood niet geweest.

Ze hebben gebeukt onze leden
En sloegen vaak raak.
Maar door het bloed dezer opens wonden
Kleurde een nieuwe taak.

Ze hebben de rijen gebroken,
Maar niet het verzet.
Ze hebben de wil, tot eenheid te komen,
Gemaakt tot een ijzeren wet.

A. Frenay-Visser.

* DE VLEGENVANGER *

Toneelstuk van John Steinbeck, schrijver van de roman „De Druiven der Gramschap“ en 't verhaal „Muizen en Mensen“. „De Vliegenvanger“ speelt in Noorwegen, is als novelle in 1941 geschreven, daarna door den schrijver omgewerkt tot toneelstuk.

Wij beschikken niet over de novelle, kunnen aldus ook niet beoordelen of deze door de omwerking wel heeft geleden. Wij mogen echter wel aannemen, dat er principieel weinig gewijzigd zal zijn en kunnen dit verhaal dan niet bewonderen. Als verslaggevers in de z.g. arbeiderspers, ter verdediging van de zwakheden van dit stuk, er op wijzen, dat de bezette landen ná 1941 de Nazi-tirannie pas goed hebben leren kennen, dan verontschuldigen ze iets wat niet te verontschuldigen is. Schrijvers als Steinbeck n.l. moesten ook voordien weten, wat voor stinkend vlees we in de kuip hadden, met de hogere militairen, die de Nazi's in het belang van het Duitse grootkapitaal uitzonden, om de bevolking van de bezette gebieden te knevelen en uit te buiten.

Wat Steinbeck in „De Druiven der Gramschap“ ons op zo'n meesterlijke wijze laat zien, beter nog voelen, namelijk, dat de mensen niet uit vrije wil handelen, maar gedreven worden door de sociale omstandigheden, dat missen wij juist in het toneelstuk. En in hoofdzaak door dit gebrek wordt het een burgerlijk kijkspel.

Een oppervlakkig criticus zou daartegen kunnen aanvoeren: worden de bezettingsautoriteiten, de kolonel met zijn staf, in de kleine industrie-stad, om wier handelingen en gevoelens bijna het hele stuk draait, dan niet gegeven als min of meer

willoze werktuigen van den „Führer“? Ja, maar daar schuilt juist het ontstellende gebrek! Hitler en zijn kliek is schuldig en geen woord over het maatschappelijke systeem, dat in Duitsland geen andere mogelijkheid meer had dan het nationaal-socialisme; het kapitalisme, dat ook buiten Duitsland de dodelijke crisis tracht te bedwingen door middel van een neofascisme.

Wat kan het inderdaad een anti-fascist schelen, dat een Duits kolonel in bezet gebied „humane“ bevelingen krijgt, als hij, na een van die gevoels-uitbarstingen, precies doet wat de opperste legerleiding van hem verwacht? Een mijnwerker weigert het bevel van een officier op te volgen om af te dalen. Steinbeck laat ons vertellen, dat die arbeider „een vrij mens“ is. Hij laat zich dus niet door een vijand van zijn land koejeneren en als de officier handtastelijk dreigt te worden, verdedigt hij zich met zijn spade en slaat daarmee een anderen officier, welke zijn kapitein wil verdedigen, dood. Onze kolonel, die zo'n last heeft van „humaniteit“, volgt de ook ons bekende laffe tactiek: hij wil, dat de burgerlijke autoriteit, de burgemeester, het doodsoverval over den mijnwerker uitsprekt. Door het stellen van een voorbeeld immers zullen andere burgers zich wel bedenken vooraleer zich te verzetten, waardoor dan het vallen van nodeloze slachtoffers vermeden zal worden. Als het verzet te sterker opblaist, geeft de kolonel bevel onschuldig gijzelaars te fusilleren, na opnieuw getracht te hebben, de verantwoording voor deze moorden op den burgemeester af te schuiven. De pogingen dezen en de burgerbevolking te lijmen,

waren blijkbaar aanleiding om het stuk de vertaling „De Vliegenvanger“ noemen.

De burgemeester is voorgesteld als een goed, ietwat zwak mens. Hij doet aanvankelijk allerlei concessies aan de Duitsers om „zijn“ burgers zoveel mogelijk te beschermen. Maar den mijnwerker te beoordelen, weigert hij, en als daarna in de overrompelde stad het verzet zich organiseert, wordt de burgervader leider daarvan en knoopt verbindingen aan met Engeland. Maakte de mijnwerker al heel weinig indruk, de twee zeemannen, die Engelandvaarders worden, gelijken wel op kinderen, die er geen flauw begrip van hebben, hoe een arbeider zich gedraagt en spreekt.

Groter was onze ergernis door het feit, dat Steinbeck de voorstelling wekt, dat „het volk“ zijn „vrijheid weer herkrigekant“ als het zich tegen de Nazi's gaat verzetten met de middelen, die de R.A.F. zou gaan afwerpen. Is er geen proletariaat en bourgeoisie meer in Noorwegen, — in de gehele wereld? Gaan in Amerika, het geboorteland van Steinbeck, de industrieel arbeiders zomaar voor de lol in stakingsrisikerend daarbij neergemittraileerd worden?

Een toneelstuk, dat sociale conflicten behandelt, kan ons inzicht verdiepen, het revolutionerend werken. Een toneelstuk dat de werking heeft van „De Druiven der Gramschap“, moet nog geschreeven althans nog vertoond worden. „De Vliegenvanger“ is voor ons een der gramschap.

ARBEIDERSGEMEENSCHAP

oen we in ons blad een artikel „Over gemeenschappen“ afdrukten, werd er op gewezen, dat er in onze samenleving wel een wij-gemeenschappen zijn, maar dat de samenleving als geheel geen werkelijke gemeenschap is en dat het er juist op aan komt er een gemeenschap van te maken. De nieuwe gemeenschap rust op nieuwe mensen, dat wil zeggen, dat hun maatschappelijk bewustzijn anders is geacht en wel naar het welzijn van de als eenheid verbonden mensheid. Anders gezegd: de mensen moeten door een communistische gezindheid gedragen worden. En ze zagen reeds, dat het de strijd der klassen is, die de nieuwe mensen voortbrengt.

Diep het oude, kapitalistische bewustzijn nog in de mensen geworteld is, is in de afgelopen oorlog wel duidelijk gebleven. En ook de houding van de grote massa tegenover de opbouw-propaganda van de bezittende klasse in de na-oorlogstijd ontduidelijk, hoe diep het kapitalistisch denken nog verankerd is. Dit geldt niet alleen voor de kleine burgerij, intellectuelen en boeren, maar evenzeer voor brede lagen van fabrieksarbeiders, al is het deze sociale laag nog het verst met proletarische gedachten doorweven. De diepe verankering van het kapitalistische denken toonde zich duidelijk in de oorlog, zowel in vredetijd een voortdurende massastrijd gaande is, werd deze in alle landen gedurende de oorlog, bijna geheel geruggedrukt, om plaats te maken voor een nauwe samenwerking der klassen, om de oorlog gezamenlijk te winnen. De „odsvrede“ wordt afgekondigd, dat wil zeggen, dat de economische en politieke schillen aan de nationale belangen ongeschiedt gemaakt worden.

En kan dit verschijnsel ook zo uitdrukken, dat er een nieuw Wij werd gevormd, ontbonden zal worden, zodra het geweten is. Dit Wij is dan weliswaar een organisatie, waarvan men lid kan worden, maar het is een eenheid in denken, voelen, begere en handelen, waarin ieder, die gevoelt tot dit Wij te behoren, zijn krachten bijdraagt.

Wat we hier de nadruk er op leggen, dat een nieuw Wij gevormd wordt, is niet vanzelfsprekend. Want we willen daarmee uitdrukken, dat de mensen een verandering ondergaan, zodra ze zich in een Wij oplossen. In dit nieuwe Wij is ook duidelijk te zien, hoe de gemeenschap veel meer de mensen maakt, dan dat zij de gemeenschap maken. Het zal toch iedereen gevallen zijn, dat ze nationalistischer worden dan ze ooit zijn geweest en burgerlijke gedachten en gevoelens komen met kracht naar voren, die ze zelf reeds overwonnen meenden te hebben. De realiteit is, dat geen mens in een nieuw Wij opgenomen kan worden, zonder daarvoor de werkingen te ondergaan. En zoals de socialistisch Wij het socialistisch voelen en denken versterkt, zo versterkt een

nationalistisch Wij het nationale, burgerlijke voelen en denken. Wat aan socialistisch bewustzijn, voelen, denken en handelen aanwezig was, wordt voor een goed deel afgebroken.

Men heeft er zich dikwijls over verwonderd, dat brede lagen van arbeiders, die zichzelf als socialistisch voelen, toch aan de oorlog van hun nationale bourgeoisie deelnemen, hoewel ze heel goed weten, dat kapitaalbelangen in wezen de inzet van de oorlogsgruwel zijn. Maar hun onthoort nog een eigen inzicht en een eigen gevoelsleven, dat betrekking heeft op een als geheel verbonden mensheid, waarin geen uitbuiting zal zijn. Ze zien het kapitalisme voor een belangrijk deel als een nu nog noodzakelijk kwaad en dus voelen ze zich in eigen bestaan bedreigd, wanneer de eigen bourgeoisie bedreigd wordt door buitenlandse machten. In wezen komt het hierop neer, dat ze van de levensnoodzaak van de eigen bourgeoisie bijna even overtuigd zijn, als de bezittende klasse zelf. Deze verbondenheid aan het kapitalistische denken openbaart zich op vele manieren in de gewone dagelijkse opvattingen. Zo bijvoorbeeld, dat er nu eenmaal bazen en knechts moeten zijn, dat alleen de intellectuelen de leiding van een bedrijf en van de maatschappij kunnen bepalen, dat voor goed loon ook goed werk geleverd moet worden, dat eerbied, respect of ontzag tegenover „de meerderen“ nu eenmaal tot het maatschappelijk fatsoen behoren. Langs dergelijke wegen doortrekt hun dagelijkse doen hun binding met de kapitalistische productie.

Deze dingen leven nog in de arbeidersklasse. Maar dat wil niet zeggen, dat er niets anders is. Evengoed is bij hen, men kan wel zeggen bij alle arbeiders, tegelijk een klassegevoel aanwezig. Het is het bewustzijn, het voelen en weten, dat ze uitgebuit worden. En de dagelijkse strijd, in stilte gevoerd, tussen de arbeiders en de directies, de onderdrukking en uitbuiting door de staatsmachine, brengen telkens opnieuw slagen toe aan de eerbied, het ontzag of het respect voor de machtingen. Als vaag gevoel is tegelijk aanwezig, dat ze samen ook een Wij vormen, dat echter nog geen vormen kan aannemen, doordat het maatschappelijk bewustzijn nog te weinig gelijk gericht is. Maar de voedingsbodem voor het groeien van een nieuw Wij der arbeiders is altijd aanwezig en soms breekt het zich spontaan baan in de vorm van stakingen, waarbij ze de leiding zelf ter hand nemen. Het is de uitdrukking van lang als onrecht gevoelde behandeling, van jarenlange druk, van ten slotte gemeenschappelijk willen en handelen. En ook in dit nieuwe, tijdelijke Wij, ondergaan de arbeiders een verandering, omdat een nieuw Wij aan niemand onopgemerkt voorbij kan gaan. Hier herkent ieder het voelen en denken, dat hijzelf reeds lang had, maar het bij anderen nauwelijks aan-

wezig achtte, ook bij zijn makkers, nu het openlijk aan de dag komt. Nu groeit het bewustzijn over de maatschappelijke toestand en ontstaat een bredere gevoelsbinding van solidariteit.

Het nieuwe Wij van de arbeidersklasse heeft nog geen vaste, organisatorische uitdrukking gevonden en verdwijnt zodoende nog na iedere strijd. Maar de vaste vorm komt wel. Want het nieuwe Wij van de zelfstandig strijdende arbeiders treedt telkens weer in het maatschappelijke leven op, hetzij in Nederland, in België, in Frankrijk, Engeland of waar ook. Voor de arbeidersklasse is de hele wereld strijdtoneel en zoals de toestand nu is, gaat geen dag voorbij, of we kunnen het opduiken van het nieuwe Wij vaststellen, als uitdrukking van nog vaag klassebewustzijn. Het zijn de afzonderlijke slagen van een nog niet verbonden front.

Over de hele wereld wacht de arbeidersklasse echter een zeer zware strijd, omdat de bezittende klasse ons nu de rekening van de opbouw en van hernieuwde wapeniging gaat presenteren. En hierbij treedt de bezittende klasse der wereld als ongedeelde eenheid tegen de arbeidersbevolkingen op, waar de strijd heftige vormen gaat aannemen. De vorming van een wereldfront van de arbeid, rustend op de zelfbeslissing van de arbeidende bevolkingen, is daarom onvermijdelijk. En de eerbied, het ontzag en het respect voor de machthebbers wordt steeds minder, naarmate de arbeiders de eigen Wij-gemeenschap als wereldverbondenheid van de strijdgemeenschap leren hanteren. Hierin stropen ze hun kapitalistische denken en gevoelswereld af, om als nieuwe mensen met communistische gezindheid, een nieuwe wereld te bouwen.

Deze gang ligt nu nog in de duisternis der toekomst, hoewel de grote lijn der ontwikkeling in dit vraagstuk duidelijk is te zien. Maar het is een andere vraag, welke tegenzet de bezittende klasse nog op het schaakbord van haar macht zal doen, of ze vóór de groei van werkelijke arbeidersmacht nog een nieuwe wereldoorlog onttekent, waarin ze alle arbeidersbevolkingen opnieuw vaster aan zich onderwerpt. Dit is het duistere punt van de toekomst, waarop niemand een antwoord geven kan.

SPECIALE AANBIEDING VOOR „SPARTACUS“-LEZERS.

Van de legaal verschenen nummers van het weekblad „Spartacus“ (no. 21 tot en met 52, jaargang 1945) kunnen wij een aantal exemplaren ingenaaid leveren à 1.50 compleet.

Bestellingen te richten aan Uitgeverij „De Vlam“, Utrechtsestraat 44, Amsterdam-C.

Oplage zeer beperkt. Bestel onmiddellijk. VERDUBBELEN!

SPREEK MET LIEFTINCK en het komt in orde Tussen Regge en Dinkel

De regering heeft tot iets nieuws besloten, n.l. het opzetten van een afbetalingszaak. Ik weet niet, of dit heugelijke feit gepaard gaat met het zenden van bloemen, drinken van champagne en de ondernemers succes wensen met hun nieuwe zaak. Ook weet ik niet, hoe de concurrenten van de nieuwe firma hierop zullen reageren; maar dat is allemaal voor ons, arbeiders, van geen belang. Wel van belang is alleen dat de afbetalingszaak onder het motto: Spreek met Lieftinck en 't komt in orde!

Aan cliëntèle zal het wel niet ontbreken. Enne... zal deze afbetaling er uitzien, zoals dat met de oude bekende zaken het geval was? Moet het gekochte eerst voor 100% betaald zijn, voor dat het als eigendom van de koper beschouwd mag worden? Zo ja, dan heeft de koper...

Brief 4. Afschrift van een schrijven der Bedrijfsunie gericht aan de hoofdbesturen, gedateerd 6 September 1945:

„Hierbij zenden wij U afschrift van 'n telegram, dat werd verzonden naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

Tussen Regge en Dinkel....

HET GAAT STEEDS DOOR.

Nu is het weer Almelo, dat de aandacht vraagt. Sinds enige tijd is daar een conflict gaande bij de firma H. ten Cate. Deze firma wilde de arbeiders dwingen om weer als voorheen in ploegen te gaan werken. De bedrijfsvereniging kwam bijeen om over deze kwestie haar mening te zeggen en men kwam tot de slotsom, dat men bereid was daartoe tijdelijk over te gaan, indien aangetoond kon worden, dat het inderdaad noodzakelijk was en er niet anders gewerkt kon worden. Nadat de bedrijfscommissie overleg had gepleegd, kwam men wederom in vergadering bijeen en werd door 220 stemgerechtigden na schriftelijke stemming besloten, tot ploegenwerk over te gaan, met deze bepaling, erbij, dat het ploegenwerk slechts zo lang duurt tot er voldoende kolen zijn en dat de uiterste grens bepaald is op 1 Maart 1946. De eerste ploeg werkt dan van 's morgens 5.30 tot 9.30 en 's middags 2.30 tot 6.30, met dien verstande, dat er Zaterdags niet wordt gewerkt. De tweede ploeg werkt dan van 9.30 tot 2.30 en Zaterdags van 5.30 tot 2 uur met er tussen een half uur schaft. Men wilde zo bewerkstelligen, dat dan in ieder geval alle arbeiders 's avonds in hun gezin waren en men dus ook niet terug zou krijgen het enerverende, geestdodende van het ploegenstelsel van voor de oorlog. De afgevaardigden van de arbeiders kregen echter te horen, dat de heren Ten Cate daarmee niet, accoord wensten te gaan, dat men eerst het werk diende te aanvaarden volgens de regeling door de firma ontworpen en dat men daarna over een

nadere regeling kon praten. Hierbij gaf deze firmewege de sympathie van hun Almelo'se mede-arbeiders, hetgeen we konden nagaan uit het feit, dat overall druk op de steunlijsten wordt getekend. Op welke wijze dit conflict zal verlopen is voorhands niet te zeggen. We komen er echter te zijner tijd nog op terug.

Ook in Deventer is onrust. De personen trachten zich meer en meer in bedrijfsorganisaties te verenigen en dit is natuurlijk niet naar de zin van de reactie, die tracht deze pogingen te belemmeren. Steeds zijn er zo van die kleine conflicten. Nu eens over invoering van meerdere gewoonten zonder hulp, waar we al eens eerder over schreven, dan weer over de lonen. De bedrijfscommissie bij de firma Ankersmit had daarom trent kortgeleden nog een bespreking met de directie en kreeg bijna woordelijk ten antwoord: „Julie komen nu wel steeds bij ons met klachten over de lonen, doch feitelijk is het zo, dat deze lage lonen niet onze schuld zijn. Wij doen niets anders dan de overeenkomsten navolgen, die wij met de drie samenwerkende organisaties hebben afgesloten!” Commentaar overbodig!

December, vanouds de maand van de vele feestdagen. Vroeger waren deze feestdagen voor de arbeiders geen feest- doch strafdagen, daar men idem zo veel loonschade had. Hierin is wel iets veranderd, daar de meeste arbeiders momenteel deze dagen wel vergoed krijgen. Nu wil het dit jaar het geval, dat tussen de Kerstdagen en de ma dus blijkt al heel aardig wat van de werkwijze van den Rijksbemiddelaar te hebben opgestoken.

Daar de arbeiders hiermede vanzelfsprekend niet accoord konden gaan, kwamen zij op de tijd, die men in de bedrijfsorganisatie overeengekomen was, op het werk. Van werkgeverszijde werd hun echter het aan het werk gaan op deze wijze belemmerd, dat men de stroom afloot en de machines dus niet konden draaien. Onverrichterzake moesten zij dus weer naar huis toe gaan. De firma probeerde het nu met haar z.g. wachtgelders, bij wie men echter op gelijke wijze bot ving. Deze waren niet van plan om op de machines van hun medekameraden aan het werk te gaan. Ook die konden toen naar huis toe gaan. Zodat we hier dus bij wijze van verandering eens te maken hebben met een conflict, waarbij niet de arbeiders in staking zijn gegaan, doch de werkgevers het werken onmogelijk maken. 80% van het personeel is georganiseerd in de E.V.C. en de slachtoffer geworden arbeiders hebben al Nieuwsjaardag een Maandag valt, waarop in de tekst niet gewerkt wordt. De fabrikanten wenssen nu echter, dat deze beide dagen worden ingehaald en minister Drees heeft daartoe bereids toestemming gegeven en wel voor 17 uur, te beginnen met 3 December. Dit heeft onder de arbeiders terecht grote ontsiening yewekt. Ten eerste, omdat men zonder hen er in te kennen, daartoe besloten heeft en ten tweede, omdat men 17 uur veel te veel acht, daar het hier slechts om twee halve dagen gaat. Immers ook voor de oorlog was het praktisch een stilzwijgende overeenkomst, dat de dag vóór een feestdag werd beschouwd als een Zaterdag. In de meeste fabrieken hebben de bedrijfsorganisaties dan ook besloten deze uren niet in te halen en is men allerwege benieuwd, wat de fabrikanten hiertegen over zullen stellen.

Vragen we tenslotte de aandacht voor de groep z.g. armlastigen. Reeds voor de oorlog gold voor deze groep, dat zij te weinig kreeg om van te leven en te veel om van te sterven. Wie denkt, dat dit nu onder democratisch-socialistische invloed zou zijn verbeterd, vergiet zich. Steekproeven zijn onder deze groep genomen en men kwam tot b.v. de navolgende resultaten: Een gezin van 2 personen met f 18.— per maand ouderdomsrente, ontvangt f 10.— per week, dus totaal f 14.50 per week. Een gezin van 3 personen ontvangt per maand

f 18.— ouderdomsrente. Van Burgerlijk Arbeidsstuur f 11.35 per week, dus totaal f 15.35 per week.

Een gezin van 8 personen, waarvan het gezinshoofd invalide, oudste kind 12 jaar, ontvangt f 17.85 per week.

„De noden van ons volk hebben de aandacht van de regering”, wordt er telkens weer verzekerd. Wij zouden dan nu toch wel eens graag een nadere specificatie willen zien van de noden, die de aandacht hebben van de regering. Want geen van de dagelijkse noden, waarmede wij regelmatig in aanraking komen, schijnen de aandacht te HEBBEN.

VERGADERINGEN

V.S.V. Enschedé gecombineerd met Hengelo.

Donderdag 27 December in hotel „Avion”, Deurningstraat.

Aanvang 8 uur.

Onderwerp: Waarom Spartacus?

Toegang hebben alle lezers van Spartacus.

V.S.V. Almelo.

Zaterdag 29 December in het ANGOB-zaaltje.

Onderwerp: Waarom Spartacus?

Toegang hebben alle lezers van Spartacus.

Spartacuslezers van Leliden.

Donderdag 3 Januari in het café „Raedhuis”, Nieuwe Rijn.

Aanvang 8 uur.

Onderw.: De staat en het socialisme.

V.S.V.-leden van Amsterdam.

Vrijdag 4 Januari. Algemene Ledenvergadering in het American Hotel, Leidscheplein. Aanvang 8 uur.

Belangrijke Agenda.

Alg. Huisvrouwenbond afd. Enschedé.

Op Vrijdag 28 December belegt de Huisvrouwenbond een Alg. Vergadering in zaal 2 van „Ons Huis”.

Opening zaal half acht.

Onderwerp: Mens en Maatschappij.

Declamatie.

V.S.V. Haarlem.

Woensdag 9 Januari. Gebouw „Nijverheid”, Janstraat. Aanvang 8 uur.

Onderwerp: Het verband tussen seksuele en maatschappelijke verdrukking.

Toegang voor alle Spartacus-lezers.

V.S.V. Zaandam.

Donderdag 27 December in Gebouw Reigerstraat 6. Aanvang 8 uur.

Onderwerp: Onze taak en de vakbeweging.

Verwarmde zaal.

V.S.V. Amsterdam-Zuid.

Donderdag 27 December. Westinde 3. Aanvang half acht.

Onderwerp: Over de strijd tactiek der arbeiders.

CORRESPONDENTIE

De door verscheidene lezers ingezonden brieven en stukken met hun inhoud voor critiek en goede raad, we hopen op meer zullen in volgende nummers verder worden behandeld en zoveel mogelijk plaats, voorzien van een antwoord in de redactie.

Onze mededeling inzake de propaganda-actie voor onze krant, slaat in.

Er heeft zich een kleine commissie gevormd, die deze taak verder zal uitwerken. Met geen mogelijkheid echter, kan deze commissie haar doel bereiken, als onze lezers zich niet achter deze actie scharen. Wij roepen derhalve Uw hulp in. Dat betekent, dat iedere lezer verzocht wordt, ons een serieus proefadres te sturen. In de fabriek, in de haven, op Uw kantoor, bij Uw bureu, overal waar werkers zijn, zijn ook gegadigden voor onze krant te vinden. Wij vragen dus van al onze lezers minstens één proefadres. Dat kan! Er zijn er ongetwijfeld, die meer dan één proefadres weten op te zenden. Zoveel te beter; hoe meer hoe liever.

Wij zenden al deze kandidaat-abonne's vier achtereenvolgende weken een gratis proefnummer. Daarna gaan onze propagandisten er op af.

Vrienden van „Spartacus”, geestverwanten onzer beginselen, zet Uw schouders onder deze actie. Geld hebben we niet. Onze eigen kracht moet dit doel bereiken. Onze administratie staat gereed om de stroom van proefadressen te verwerken. Met aller medewerking moet deze actie slagen. Ergo: proefadressen, proefadressen, proefadressen!